

လယ်ယာကဏ္ဍကို အထောက်အကူပြုသော အာမခံအမျိုးအစားများ

ဦးစိုးဝင်းသန့်

မြန်မာနိုင်ငံအာမခံအသင်း

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

စာတမ်းတင်သွင်းခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် စာတမ်းအကျဉ်းချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် မှီခိုနေရသော လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုနှင့် မမျှော်မှန်းနိုင်သော သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် မမျှော်လင့်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်လာသောဖြစ်ရပ်များနှင့် နစ်နာဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ သို့သော် လယ်ယာထုတ်ကုန်များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကာအကွယ် ပေးသည့် အာမခံစနစ်များ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ကျင့်သုံးနိုင်မှု နည်းပါးနေသေးသည့် သုတေသန လိုအပ်ချက်များ ရှိနေပါသည်။ ဤစာတမ်း၏ ပင်မရည်ရွယ်ချက်မှာ မြန်မာ့လယ်ယာကဏ္ဍ၏ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအန္တရာယ်များကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရေးအတွက် လက်ရှိ စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော အာမခံအမျိုးအစားများ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် အကျိုးကျေးဇူးများကို ဆန်းစစ်တင်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ စာတမ်းတွင် ချေးငွေအာမခံ၊ သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံနှင့် ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ စသည့် စမ်းသပ်ထုတ်ကုန် (၃) မျိုး၏ မူဝါဒ၊ ပရီမီယံနှုန်းထားနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များကို နှိုင်းယှဉ်လေ့လာမှုပုံစံဖြင့် ပြုစုထားပါသည်။ ထို့ပြင် ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်မှုစီမံကိန်းများ၏ အချက်အလက်များနှင့် အိမ်နီးချင်း အာဆီယံအပါအဝင် နိုင်ငံတကာ၏ သီးနှံအာမခံကျင့်သုံးမှု စံနှုန်းများကို နှိုင်းယှဉ် သုံးသပ်ထားပါသည်။ အနှစ်ချုပ်အားဖြင့် လယ်ယာကဏ္ဍ အရှိန်အဟုန်မပျက် တိုးတက်စေရန်နှင့် တောင်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ မြှင့်တင်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရအနေဖြင့် ပရီမီယံထောက်ပံ့မှုစနစ် ပံ့ပိုးပေးခြင်းနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်း၍ ခိုင်မာသည့် အမျိုးသားအဆင့် သီးနှံအာမခံမူဝါဒကို ရေရှည်တည်ဆောက်သွားရန် လိုအပ်ပါသည်။

Myanmar
Insurance
Association

မြန်မာနိုင်ငံအာမခံအသင်း

"လယ်ယာကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် နိုင်ငံထုတ်ကုန် တိုးတက်မှုသို့" အမျိုးသားအဆင့်
အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ အတွက်
"လယ်ယာကဏ္ဍကို အထောက်အကူပြုသော အာမခံအမျိုးအစားများ"
စာတမ်းအား ပေးပို့တင်သွင်းခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စာတမ်းပြုစုသူ

ဦးစိုးဝင်းသန့်

မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ

ဂလိုဘယ်ဝေါလ်အာမခံကုမ္ပဏီ

စာတမ်းကြီးကြပ်သူ

ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဒေါက်တာမောင်မောင်သိမ်း

ဥက္ကဋ္ဌ

မြန်မာနိုင်ငံအာမခံအသင်း

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

	စာမျက်နှာ
၁။ နိဒါန်း	၁ - ၃
၂။ လယ်ယာကဏ္ဍကို အထောက်အကူပြုသော စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်ဆဲ အာမခံအမျိုးအစားများ	၃ - ၂၇
(က) ချေးငွေအာမခံ	
(ခ) သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ	
(ဂ) ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ	
၃။ အကြံပြုချက်	၂၇ - ၂၈
၄။ နိဂုံး	၂၈ - ၂၉
ကိုးကားစာရင်း	

၁။ နိဒါန်း

မြန်မာ့စီးပွားရေးတွင် လယ်ယာကဏ္ဍသည် မြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် ဖြစ်သော ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင် ပေးရာတွင် အဓိက အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျှက်ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် စိုက်ပျိုးရေးအပေါ် များစွာ မှီခိုနေရသော်လည်း မမျှော်မှန်းနိုင်သော ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများသည် ကြီးမားသော စိန်ခေါ်မှုများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပြီး တောင်သူ လယ်သမားများအနေဖြင့် ဆက်စပ်နေသော ဆုံးရှုံးနိုင်မှုများနှင့် အခက်အခဲများကို ကြိုတင် ခန့်မှန်းနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ မြန်မာ့အာမခံလုပ်ငန်းဥပဒေ အခန်း(၆) အပိုဒ်(၁၆)တွင် ပြည်သူတို့၏ အသက်အိုးအိမ်စည်းစိမ်ကို နစ်နာဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်စေနိုင်သောလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်ကို အာမခံ မထား မနေရ ထားရှိစေရမည်ဟု ဖော်ပြပါရှိရာ သီးနှံအာမခံသည် ရာသီဥတုနှင့်ပတ်သက်သော အနှောင့်အယှက်များနှင့် အခြားဘေးအန္တရာယ်များ၏ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများကို ကာကွယ်ရန် သို့မဟုတ် လျော့ချရန် အတွက် လယ်ယာကဏ္ဍတွင် အသုံးပြုသည့် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေအား ဘဏ္ဍာရေးနည်းဖြင့် စီမံခန့်ခွဲသည့် နည်းလမ်းတစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။ သီးနှံအာမခံသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွင်းသို့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ စီးဝင်လာမှုကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ပြီး တောင်သူလယ်သမားများ၏ ဝင်ငွေနှင့်စိတ်ခွန်အားကို တိုးတက်စေမည် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာစုစုပေါင်း ၃၃ သန်းကျော်ရှိပြီး စပါးစိုက်ပျိုးဧက ၁၇၃သမ ၇သန်း၊ အစေ့ထုတ်ပြောင်း စိုက်ပျိုးဧက ၁.၆ သန်း၊ ပဲမျိုးစုံစိုက်ပျိုးဧက ၂.၇သန်း နှင့် နှမ်းစိုက်ပျိုးဧက ၃.၉သန်းခန့် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိခြင်းသည် ပြည်တွင်းစားနပ်ရိက္ခာဖူလုံခြင်း သာမက ခေတ်မီစက်မှုလယ်ယာစနစ်သို့ ကူးပြောင်းနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ (၂၀၂၅-၂၀၂၆) ဘဏ္ဍာရေးနှစ် အမျိုးသားစီမံကိန်းဥပဒေပုဒ်မ ၄(ခ)၊ အပိုဒ်ခွဲ(၁)အရ လယ်ယာကဏ္ဍတွင် ၁.၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ရန် ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ခြင်းသည် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍနှင့် အမျိုးသားစီးပွားရေး ကို အခြေခံလျက်ရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးရေး (Traditional Agriculture) မှ တစ်ဆင့် ကောင်းမွန်ခေတ်မီသောစိုက်ပျိုးရေးစနစ်(Good Agricultural Practice) သို့ ကူးပြောင်းနိုင်ရန်အတွက် AI အခြေပြုနည်းပညာများ၊ Application များအပြင် နည်းပညာပေးလက်ကမ်း စာစောင်များအား QR Code မှတစ်ဆင့် အလွယ်တကူကြည့်ရှု လေ့လာ နိုင်ရမည်ဖြစ်ပြီး တောင်သူလယ်သမားများ၏ လယ်ယာထုတ်ကုန်များအား ခေတ်မီသိုလှောင်ရုံ နှင့် နည်းစနစ်များ ၊ (သိုလှောင်မှု လုပ်ထုံးလုပ်နည်း)များအား အရှိန်ဟုန်မြှင့် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက် ရမည်ဖြစ်သည်။

နှစ်စဉ်မုတ်သုံရာသီကာလအတွင်း မျှော်လင့်မထားသော ရေလွှမ်းမိုးမှုဖြစ်စဉ်များကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ပျက်စီးရချိန်တွင် တောင်သူလယ်သမားများ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ပြန်လည် စတင်ရန် အခက်အခဲကြုံတွေ့မှုကို ဖြေရှင်းရန် သီးနှံအာမခံ (Crop Insurance) သည် မိမိတို့နိုင်ငံ ၌ မဖြစ်မနေ လိုအပ်နေပါသည်။

၂၀၁၃ခုနှစ်တောင်သူလယ်သမားအခွင့်အရေးကာကွယ်ရေးနှင့် အကျိုးစီးပွားမြှင့်တင်ရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈(ဃ) အရ လယ်ယာထုတ်ကုန်များကို အာမခံထားရှိခွင့် ပြဌာန်းသတ်မှတ်ခြင်းသည် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက်ရယူထားသည့် ချေးငွေပြန်လည် ပေးဆပ်နိုင်ရန်အတွက် ဘဏ္ဍာရေးကဏ္ဍ၌ အဓိကအခြေခံကျသည့် အုတ်မြစ်တစ်ခုပင် ဖြစ်သည်။

အာမခံ(Insurance) ဆိုသည်မှာ အနာဂတ်တွင်ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့်အန္တရာယ်များနှင့် ဆုံးရှုံး နိုင်ခြေများ၏ သက်ရောက်မှုကို ကြိုတင်စီမံကာကွယ်ပေးသည့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကာအကွယ်စနစ်တရပ်ဖြစ်သည့်အတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၌ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် မမျှော်မှန်းနိုင်သည့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ရာသီဥတုဆိုင်ရာပြောင်းလဲမှုကြောင့် တောင်သူ လယ်သမားများ၏ ဝင်ငွေဆုံးရှုံးမှုများအား လျော့ပါးသက်သာစေရန်အတွက် သီးနှံအထွက်နှုန်း အခြေပြု သီးနှံအာမခံ(Yield Based Crop Insurance) နှင့် ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ (Weather Index Based Crop Insurance) ၊ ချေးငွေအာမခံ (Credit Guarantee

Insurance)များ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို တောင်သူလယ်သမားများအနေဖြင့် လက်ခံသဘောပေါက်နားလည်သိရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။

သီးနှံအာမခံထားရှိခြင်းအားဖြင့် တောင်သူလယ်သမားများအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးချိန်မှ အစပြု၍ သီးနှံထွက်လာသည့်အချိန်ထိ ငွေကြေးဆိုင်ရာအခက်အခဲများ လိုအပ်လာသည်နှင့်အတူ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာဆုံးရှုံးမှုများကို စနစ်တကျ စီမံခန့်ခွဲနိုင်သည့် နည်းလမ်းတစ်ရပ်အား ရရှိစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂။ လယ်ယာကဏ္ဍကို အထောက်အကူပြုသော စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်ဆဲ အာမခံအမျိုးအစားများ

မြန်မာနိုင်ငံအာမခံဈေးကွက်အတွင်း လယ်ယာကဏ္ဍကို တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ ဖြစ်စေ အထောက်အကူပြုသော စမ်းသပ်လုပ်ဆောင်ဆဲ အာမခံအမျိုးအစားများမှာ-

- (က) ချေးငွေအာမခံ (Credit Guarantee Insurance)
 - (ခ) သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ (Yield-Based Crop Insurance)
 - (ဂ) ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ (Weather Index-Based Crop Insurance)
- တို့ဖြစ်ပါသည်။

(က) ချေးငွေအာမခံ (Credit Guarantee Insurance)

မြန်မာနိုင်ငံတွင် Credit Guarantee Insurance ကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ စတင်လက်ခံဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ (MSMEs) အတွက် ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ပေးနေသည့် ဘဏ်များနှင့် Financial Institutions များ၏ ချေးငွေဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ်ကို အကာအကွယ်ပေးရန် ရည်ရွယ်သည့် အာမခံထုတ်ကုန်တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

Credit Guarantee Insurance ၏ အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ -

- MSME လုပ်ငန်းများအား ချေးငွေရရှိနိုင်ရေး အထောက်အကူပြုရန်၊
- ဘဏ်များနှင့် Financial Institutions များ၏ ချေးငွေဆုံးရှုံးနိုင်ခြေကို လျှော့ချရန်၊
- ချေးငွေပြန်လည်မပေးဆပ်နိုင်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် Financial Loss ကို အာမခံဖြင့် အကာအကွယ်ပေးရန်၊
- ချေးငွေပေးသည့် Financial Institutions များနှင့် အာမခံကုမ္ပဏီတို့အကြား Risk Sharing စနစ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။

အာမခံထားသူနှင့် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူ

CGI တွင် အာမခံထားသူသည် MSME လုပ်ငန်းများသို့ ချေးငွေထုတ်ပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ သို့မဟုတ် ဘဏ်များ ဖြစ်ပါသည်။ထို့ကြောင့် ပုံမှန် Property Insurance များကဲ့သို့ လုပ်ငန်းရှင်၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို တိုက်ရိုက်အာမခံပေးခြင်းမဟုတ်ဘဲ ချေးငွေပေးထားသည့် ဘဏ်/ Financial Institution ၏ Credit Risk ကို အဓိကထား အကာအကွယ်ပေးသည့် Insurance Arrangement ဖြစ်ပါသည်။

အာမခံသက်တမ်းနှင့် အာမခံထားငွေ

အာမခံသက်တမ်း ၁ နှစ်ဖြစ်ပြီး အာမခံထားငွေအများဆုံး ကျပ် သန်း ၅၀ ဖြစ်ပါသည်။ အာမခံသက်တမ်းကို ပရီမီယံ ပေးသွင်းသည့်နေ့မှစတင်၍ သတ်မှတ်ထားပြီး ချေးငွေအာမခံ အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် Policy Terms and Conditions များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ပရီမီယံနှုန်းထား

ချေးငွေအာမခံ၏ ပရီမီယံနှုန်းသည် ချေးငွေအာမခံသက်တမ်းနှင့် အပေါင်ပစ္စည်း ရှိ/မရှိ အပေါ် မူတည်၍ ကွာခြားပါသည်။

ဇယား (၁) - ချေးငွေအာမခံ ပရီမီယံနှုန်းထား

အာမခံသက်တမ်း	အပေါင်ပစ္စည်း ရှိ	အပေါင်ပစ္စည်း မရှိ
ပထမနှစ်	၄%	၅%
ဒုတိယနှစ်	၃%	၄%
တတိယနှစ်နှင့် အထက်	၂%	၃%

အထက်ပါဖော်ပြထားသောနှုန်းထားများအရ အပေါင်ပစ္စည်း မရှိသော ချေးငွေများသည် Credit Risk ပိုမိုမြင့်မားနိုင်ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်နေသောကြောင့် ပရီမီယံနှုန်း ပိုမိုမြင့်မားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ချေးငွေအာမခံ လက်ခံဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်

ချေးငွေအာမခံ ကို လက်ခံရာတွင် Risk Assessment နှင့် Underwriting Control သည် အရေးကြီးဆုံးလက်ခံဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြစ်သောကြောင့် ပေါ်လစီပါစည်းမျဉ်းများ အရ On-site Survey ပြုလုပ်ပြီးမှသာ လက်ခံခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ချေးငွေပျက်ကွက်မှုနှင့် Claim ဖြစ်ပေါ်ခြင်း

MSME လုပ်ငန်းရှင်သည် ချေးငွေ၏ အတိုး သို့မဟုတ် အရင်းနှင့်အတိုးကို ပထမအရစ်မှ စ၍ ပြန်လည်ပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်ပါက ပျက်ကွက်သည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ချေးငွေထုတ်ပေးသည့် အဖွဲ့အစည်း/ဘဏ်မှ အာမခံကုမ္ပဏီသို့ Claim ဖြစ်ကြောင်း စာဖြင့် အကြောင်းကြားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် ချေးငွေထုတ်ပေးသည့် ဘဏ်/ Financial Institution သည် မိမိတို့၏ လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ တရားစွဲဆိုခြင်း၊ အပေါင်ပစ္စည်း

သိမ်းဆည်းခြင်း၊ လေလံတင် ရောင်းချခြင်း တို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး ဆုံးရှုံးမှုကို လျှော့ချရန် လိုအပ်ပါသည်။

ချေးငွေဆုံးရှုံးသည့်နေ့သတ်မှတ်ခြင်း

အာမခံသက်တမ်းကုန်ဆုံးသည့်အထိ MSME မှ ချေးငွေအရင်းနှီးငွေအတိုးကို ပြန်လည် ပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်နေပါက ပျက်ကွက်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၉၁ ရက်မြောက်နေ့ ကို ချေးငွေဆုံးရှုံးသည့်နေ့ အဖြစ် သတ်မှတ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

ချေးငွေအာမခံလျော်ကြေးစိစစ်ခြင်းနှင့် အာမခံလျော်ကြေး

ချေးငွေအာမခံ ၏ အရေးကြီးဆုံးအချက်မှာ ချေးငွေပမာဏတစ်ခုလုံးကို အာမခံကုမ္ပဏီမှ အလိုအလျောက် ပေးလျော်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ အပေါင်ပစ္စည်းမရှိသော ချေးငွေများအတွက် ခန့်မှန်း ချေးငွေဆုံးရှုံးပမာဏ၏ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်း နှင့် ချေးငွေအပေါ် (၃) လစာအတိုး အပေါ် အခြေခံ၍ ကနဦး အာမခံလျော်ကြေး တောင်းခံနိုင်သည်။ နောက်ပိုင်း တရားရုံးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် Recovery ရလဒ်အပေါ် မူတည်၍ ချေးငွေဆုံးရှုံးမှုကို ပြန်လည် တွက်ချက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

အပေါင်ပစ္စည်းပါရှိသော ချေးငွေ များတွင် Bank/ Financial Institution သည် အပေါင်ပစ္စည်းကို တရားဝင် သိမ်းဆည်း၍ လေလံတင်ရောင်းချပြီး Recovery ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ လေလံရောင်းချပြီး ရရှိသောငွေပမာဏနှင့် ချေးငွေထုတ်ချေးသည့်ဘဏ်၏ အမှန်တကယ်ဆုံးရှုံးငွေအပေါ် အခြေခံ၍ အာမခံကုမ္ပဏီမှ ချေးငွေဆုံးရှုံးပမာဏ (၅၀) ရာခိုင်နှုန်း နှင့် ချေးငွေအပေါ် (၃) လစာအတိုး အတိုင်း လျော်ကြေးတာဝန်ကို သတ်မှတ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ချေးငွေအာမခံ လက်ခံဆောင်ရွက်ရာတွင် အပေါင်ပစ္စည်းအရည်အသွေး(Collateral Quality)၊ ပြန်လည်ရယူနိုင်မှု(Recoverability)၊ လက်ငင်း အရောင်းတန်ဖိုး(Forced-Sale Value) နှင့် ဥပဒေအရဆောင်ရွက်နိုင်မှု(Legal Enforceability) စသည့် အန္တရာယ်ဖြစ်စေနိုင်သော အကြောင်းအရင်းများကို အထူးဂရုပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။

လျော်ကြေးအကျိုးမဝင်သောအချက်များ

ချေးငွေအာမခံမှ အကျိုးခံစားခွင့် မရနိုင်သည့် အခြေအနေများကိုလည်း သေချာစွာ သိရှိထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

- Business Plan နှင့်မကိုက်ညီဘဲ ချေးငွေကို အခြားနည်းလမ်းဖြင့် အသုံးပြုခြင်း၊
- MSME မှ ချေးငွေရရှိရန် တင်ပြထားသည့် Business Plan အတိုင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို မဆောင်ရွက်ဘဲ ချေးငွေကို အခြားရည်ရွယ်ချက်အတွက် အသုံးပြုခြင်းကြောင့် ချေးငွေ ပြန်လည် မဆပ်နိုင်သည့်ဖြစ်ရပ်များ၊
- တရားမဝင်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊
- လျော်ကြေးတင်ပြရန် နောက်ကျခြင်း (ချေးငွေဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်ပေါ်သည့်နေ့မှ ၁ နှစ်အတွင်း အာမခံကုမ္ပဏီထံ လျော်ကြေး မတင်ပြသည့် လျော်ကြေးတောင်းခံခြင်း)။

ချေးငွေအာမခံသည် Credit Risk နှင့် Insurance Risk နှစ်မျိုးစလုံးပါဝင်သည့် ထုတ်ကုန် ဖြစ်သောကြောင့် အာမခံလက်ခံရမည့် ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် အာမခံလက်ခံဆောင်ရွက်ခြင်း နှင့် လျော်ကြေးစိစစ်ခြင်းသည် အထူးအရေးကြီးပါသည်။ Bank/ Financial Institution ၏ Credit Loss ကို သတ်မှတ်ထားသော ပေါ်လစီစည်းမျဉ်း၊ စည်းကမ်းများအတိုင်း အာမခံကုမ္ပဏီနှင့် Risk Sharing ပြုလုပ်ပေးသည့် အာမခံစနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ချေးငွေအာမခံ လက်ခံ ဆောင်ရွက်ရန် သတ်မှတ်စံနှုန်းများ၊ ဆုံးရှုံးနိုင်ချေရှိသည့် အန္တရာယ်များကို ဆန်းစစ်ခြင်း၊ မြေပြင်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၊ စာရွက်စာတမ်းများပြုစုထိန်းသိမ်းခြင်း၊ လျော်ကြေးတောင်းခံမှု စိစစ်ခြင်း၊ လျော်ကြေးအပြီးသတ် ပေးလျော်ခြင်း ဟူသည့် အန္တရာယ်စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းစဉ် တစ်ခုလုံးကို စနစ်တကျ ထိန်းချုပ်နိုင်မှသာ ချေးငွေအာမခံကို ရေရှည်အကျိုးရှိစွာ ဆောင်ရွက် နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ချေးငွေအာမခံသည် MSME လုပ်ငန်းများ၏ ချေးငွေရရှိနိုင်မှုကို အထောက်အကူ ပြုနိုင်သည့် အပြင် ချေးငွေပေးသည့် ဘဏ်များနှင့် Financial Institutions များ၏ Credit Loss Risk ကိုလည်း အကာအကွယ်ပေးနိုင်သည့် အာမခံထုတ်ကုန်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်

အာမခံကုမ္ပဏီအနေဖြင့် ချေးငွေအာမခံရယူသည့် အာမခံချေးငွေပမာဏကို အကန့်အသတ်မရှိ လက်ခံခြင်းမပြုဘဲ စနစ်တကျ စိစစ်၍ လက်ခံရန်လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အပြင် လျော်ကြေး ဖြစ်ပေါ်သည့်အခါတွင်လည်း Bank/ Financial Institution ၏ Recovery Efforts နှင့် Legal Proceedings များကို စနစ်တကျ စောင့်ကြည့်ပြီး အသားတင် အမှန်တကယ်ဆုံးရှုံးသည့်အပေါ် အခြေခံ၍ လျော်ကြေးကို သတ်မှတ်သင့်ပါသည်။

အနှစ်ချုပ်အားဖြင့် ချေးငွေအာမခံသည် ချေးငွေထုတ်ပေးနိုင်သော အဖွဲ့အစည်း အားလုံးနှင့် အာမခံကုမ္ပဏီတို့အကြား ငွေကြေးဆုံးရှုံးမှုအန္တရာယ် မျှဝေကျခံပေးသည့်စနစ်တစ်ခု အဖြစ် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်နိုင်သည့် ထုတ်ကုန်တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ (Yield-Based Crop Insurance)

“သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ (Yield-Based Crop Insurance)” ဆိုသည်မှာ သီးနှံပေါ်ချိန်၌ အမှန်တကယ် ထွက်ရှိလာသော အထွက်နှုန်း (Actual Yield per Acre) သည် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှုကြောင့် သတ်မှတ်ထားသော အာမခံထားသည့် အထွက်နှုန်း (Guaranteed Yield) ထက် လျော့နည်းသွားပါက ယင်းလျော့နည်းသွားသည့် ပမာဏအတိုင်း လျော်ကြေးပေးလျော် သည့်စနစ် ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

- တောင်သူလယ်သမားများ၏ စိုက်ပျိုးရာသီတိုင်းဖြစ်လေ့ရှိသော စိုးရိမ်ပူပန်သောကများ ကို ဖြေလျှော့နိုင်ရန်၊
- ဆုံးရှုံးသွားသော သီးနှံများအတွက် အထွက်နှုန်း (Actual Yield per Acre) အတိုင်း ဝင်ငွေ ပြန်လည်ရရှိနိုင်ရန်၊
- သီးနှံအာမခံလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သော အာမခံအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဝင်ငွေအထိုက် အလျောက် တိုးတက်ရရှိနိုင်ရန်၊

- နိုင်ငံတော်အနေနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များကြောင့် သီးနှံစိုက်ခင်းများ ပျက်စီးမှု အပေါ်တွင် ထောက်ပံ့ကူညီရမှု လျော့နည်းသွားစေရန်။

စသည့် ရည်ရွယ်ချက်(၄)ရပ်ဖြင့် “သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ” အား အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဂလိုဘယ်ဝေါလ်အာမခံကုမ္ပဏီသည် အထက်ပါရည်ရွယ်ချက်(၄)ရပ်ဖြင့် “သီးနှံအထွက် နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ” အား ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၃၁)ရက်နေ့၌ သီးနှံအာမခံစမ်းသပ် လုပ်ငန်းကို တိုင်းဒေသကြီး(၄)ခုတွင် (၂)နှစ်ကာလအတွင်း စမ်းသပ်လုပ်ကွက်များ ရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ရန် အာမခံလုပ်ငန်းကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့မှ ခွင့်ပြုခဲ့ပြီး ဖြစ်ရာ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁)ရက်နေ့ မှစ၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ (၂၀၁၈-၂၀၁၉) ခုနှစ်တွင် မိုးစပါး စုစုပေါင်းဧက (၂၀၀.၂၈)အား ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ လပွတ္တာမြို့နယ်တွင် ဧက(၁၀၀.၂၈)၊ ဟင်္သာတမြို့နယ် တွင် ဧက(၅၀)၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်တွင် (၂၅)ဧက၊ ပုသိမ်မြို့နယ်တွင် (၂၅)ဧက ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး၊ နွေစပါး စုစုပေါင်းဧက(၆၇)အား ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ လှည်းကူး မြို့နယ်၊ ဘားလားကျေးရွာအုပ်စုတွင် ဧက(၆၀)နှင့် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး၊ အမရပူရမြို့နယ်တွင် (၇)ဧက ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ဆက်လက်၍ (၂၀၁၉-၂၀၂၀) ခုနှစ်တွင် မိုးစပါး စုစုပေါင်းဧက (၁၂၇.၁၇)အား ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ပုသိမ်မြို့နယ်တွင် (၂၇.၁၇)ဧက နှင့် မော်လမြိုင်ကျွန်း မြို့နယ်တွင် မိုးစပါး ဧက(၁၀၀) နှင့် နွေစပါး ဧက(၅၀၀)အား တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

သီးနှံအာမခံလက်ခံဆောင်ရွက်သည့်ပုံစံ

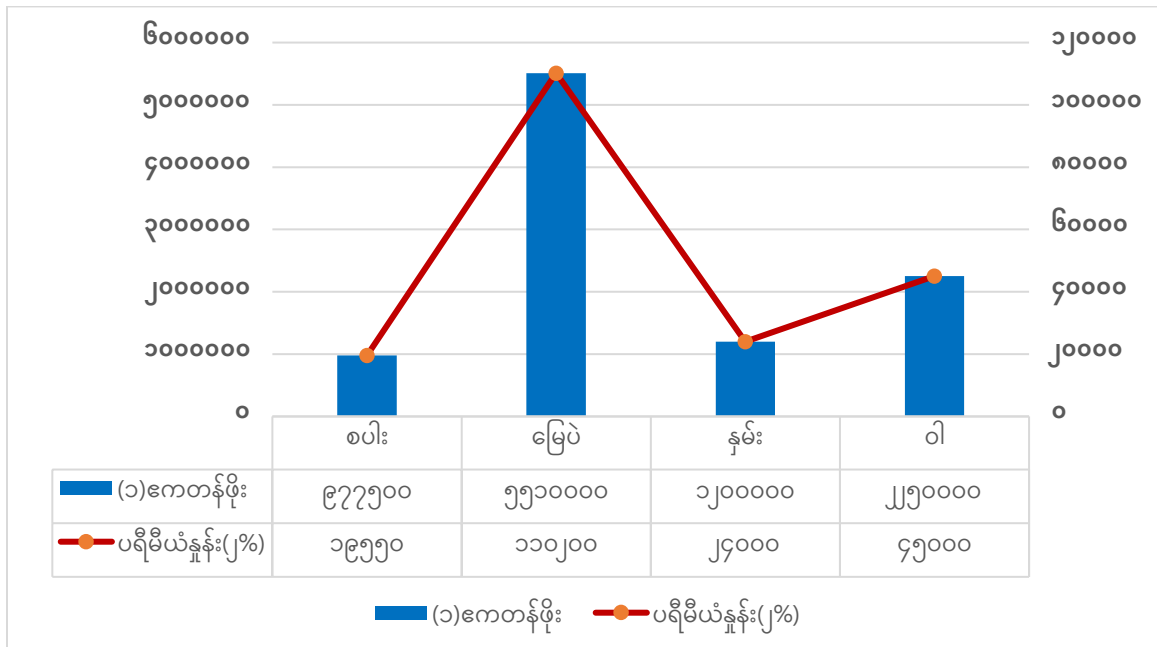
တစ်ဧကထွက်နှုန်းပေါ်တွင်သာ အခြေခံပြီး ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် သီးနှံအထွက် ကျဆင်းပါက၊ သို့တည်းမဟုတ် သီးနှံများပျက်စီးပါက ထွက်နှုန်းပမာဏကို အာမခံထားစဉ် သတ်မှတ်သဘောတူသည့် ကာလပေါက်ဈေးဖြင့် ပေးလျော်သွားမည့် ရိုးရှင်းသော အာမခံစနစ် တခုသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ။ စပါးတဧကလျှင် ယနေ့မြန်မာနိုင်ငံ၌ (၂၀၂၅-၂၀၂၆) ခုနှစ် ပျမ်းမျှစပါးထွက်နှုန်း - တင်း ၈၅ ဖြစ်ပါသည်။ စပါးစိုက်ရာသီအတွင်း ရေလွှမ်းမိုးမှုကြောင့် စပါးပေါ်ချိန်တွင် တင်း(၅၀)

သာ အမှန်ထွက်ပါက ထွက်နှုန်း အောက်လျော့နည်းနေသော (၃၅)တင်းအတွက် ပေါက်ဈေးဖြင့် အာမခံထားသူ(လယ်သမား)အား အာမခံကုမ္ပဏီမှ ပေးလျော်သွားပါမည်။

ပရီမီယံနှုန်းထားသတ်မှတ်ခြင်း

ပုံ (၁) - ၁ ဧက အထွက်နှုန်း အာမခံတန်ဖိုးနှင့် ပရီမီယံ နှိုင်းယှဉ်ပြဇယား

(မှတ်ချက် - နွေ/ မိုး သီးနှံအထွက်နှုန်း ကွာခြားချက်ရှိ၍ ပရီမီယံနှုန်းထားပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။)

အိမ်နီးချင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ သီးနှံအာမခံ စမ်းသပ်ကျင့်သုံးသည့်ကာလတွင် သတ်မှတ် ကောက်ခံခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ သီးနှံအာမခံအတွက် ပျမ်းမျှပရီမီယံနှုန်း ၂ ရာခိုင်နှုန်း (ကိုးကား - (၁) ထိုင်းနိုင်ငံ - ၁ ဧကလျှင် ပရီမီယံ ၂၂၅ ဘတ်ခန့် (၂) အိန္ဒိယနိုင်ငံ - အာမခံတန်ဖိုး၏ ၂% - ၂.၅% (၃) တရုတ်နိုင်ငံ - ၁ ဧကလျှင် ပရီမီယံ ၁၇ USDခန့်) မှတ်ယူ၍ ပရီမီယံကြေးအား အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ချက်၍ သီးနှံအထွက်နှုန်း အခြေပြုသီးနှံအာမခံ ကို စမ်းသပ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဇယား (၂) - သီးနှံအမျိုးအစားများ၏ အထွက်နှုန်းနှင့် ပရီမီယံကြေး

စဉ်	သီးနှံ အမျိုးအစား	၁ ဧက ပျမ်းမျှထွက်နှုန်း (တင်း/ပိဿာ)	၁ တင်း/၁ ပိဿာ ဈေးနှုန်း(ကျပ်)	၁ ဧက စုစုပေါင်း တန်ဖိုး (ကျပ်)	အာမခံ ပရီမီယံကြေး(ကျပ်) (၂ %)
၁။	စပါး	၈၅ တင်း	၁၁,၅၀၀	၉၇၇,၅၀၀	၁၉,၅၅၀
၂။	မြေပဲ	၅၈ တင်း	၉၅,၀၀၀	၅,၅၁၀,၀၀၀	၁၁၀,၂၀၀
၃။	နှမ်း	၁၀ တင်း	၁၂၀,၀၀၀	၁,၂၀၀,၀၀၀	၂၄,၀၀၀
၄။	ဝါ	၅၀၀ ပိဿာ	၄,၅၀၀	၂,၂၅၀,၀၀၀	၄၅,၀၀၀

(ရင်းမြစ် - စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၏ (၂၀၂၅-၂၀၂၆) ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုချုပ် သီးနှံအားလုံး၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေ စာရင်း)

အာမခံဝယ်ယူခြင်း

“သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ” အား အောက်ပါနည်းလမ်း (၃) မျိုး ဖြင့် အာမခံ ဝယ်ယူနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

- စိုက်ပျိုးသူ(တောင်သူလယ်သမားများ)မှ အာမခံကုမ္ပဏီ (သို့မဟုတ်) အာမခံ ကိုယ်စားလှယ်တွင် တိုက်ရိုက်ဝယ်ယူခြင်း၊
- မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်များမှ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေထုတ်ချေးချိန်တွင် ပရီမီယံ ကြေးကို အာမခံကုမ္ပဏီများကိုယ်စား ခုနှိမ်ရယူခြင်း၊
- သက်ဆိုင်ရာပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများ(ဥပမာ- လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့် ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဌာန) တို့မှ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ လယ်သမားများအတွက် ပရီမီယံပေးချေပေးခြင်း။

အာမခံလက်ခံခြင်း၊ တည်မြဲခြင်းနှင့် ပေးလျှော်ခြင်း

- အာမခံဝယ်ယူလိုသူသည် သတ်မှတ်ထားသော အဆိုလွှာတွင် မှန်ကန်ပြည့်စုံစွာ ဖြည့်စွက်ရန် လိုပါသည်။
- အာမခံထားလိုသော စိုက်ဧကမှန်ကန်ကြောင်း သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနတို့မှ ထောက်ခံရန်ဖြစ်ပါသည်။
- သီးနှံအလိုက်သတ်မှတ်ထားသော ပရီမီယံကြေးကို ထားလိုသောဧက အရေအတွက် အတိုင်း ပရီမီယံကြေးပေးသွင်းရန် ဖြစ်သည်။
- ပရီမီယံပေးသွင်းသည့်နေ့ (ပရီမီယံပေးသွင်းသည့်နေ့သည် သီးနှံမစိုက်မီအနည်းဆုံး ရက်ပေါင်း(၃၀)ဖြစ်ရပါမည်)မှ ၁နှစ်တိတိကာလအထိ အာမခံသက်တမ်း ရှိပါမည်။
- အာမခံတည်မြဲကာလအတွင်းမိုးစပါးနှင့် နွေစပါး(၂)မျိုးသာ အကြုံးဝင်ပါမည်။ အခြား ကြားသီးနှံ အကျုံးဝင်မည် မဟုတ်ပါ။
- အာမခံထားရှိသည့် ကာလတစ်နှစ်အတွင်း လျော်ကြေး (၁) ကြိမ်သာ ခံစားခွင့်ရှိပါမည်။
- ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့်ဖြစ်သော ဆုံးရှုံးဖြစ်စဉ်များ အကျုံးဝင်ပြီး၊ ကျေးငှက် အပါအဝင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ဖျက်စီးမှုနှင့် အခြား လူပယောဂကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း ရှိမည်မဟုတ်ပါ။
- လျော်ကြေးပေါ်ပေါက်ခဲ့လျှင် ဖြစ်လျှင်ဖြစ်ချင်း အမြန်ဆုံး အာမခံကုမ္ပဏီသို့ အကြောင်း ကြားရန် လိုအပ်ပြီး ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုများပြုလုပ်ပြီးနောက် စပါးပေါ်ချိန် (သို့မဟုတ်) ရိတ်သိမ်းချိန် ရောက်မှသာ တွက်ချက်ပေးလျော်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- လျော်ကြေးတောင်းခံမှုပုံစံတွင် ကာယကံရှင်(အာမခံထားသူ)မှ ပြည့်စုံစွာဖြည့်စွက်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှူးတို့၏ ထောက်ခံ ချက်နှင့်အတူ တင်ပြလာပါက အမြန်ဆုံးပေးလျော်သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံပေါ်လစီစည်းကမ်းချက်များ

အာမခံလက်ခံသူနှင့် အာမခံဝယ်ယူအကြား ပေါ်လစီစည်းကမ်းချက်များမှာ

- အာမခံထားသူက အဆိုလွှာပါအချက်များကို ဖြည့်စွက်ရာတွင် ပေါ့ဆစွာမှားယွင်း ဖော်ပြခြင်း၊ တမင်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လွဲမှားဖော်ပြခြင်း၊ ထိန်ချန်ခြင်း၊ လိမ်လည်ခြင်း စသည်များ ရှိပါက ပေါ်လစီအကျိုးခံစားခွင့်များ ဆုံးရှုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။
- အသက်(၁၈)နှစ်ပြည့်ပြီးသူ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူအားလုံး အာမခံထားနိုင်သည်။ အာမခံပရိမီယံ ပေးသွင်းချိန်မှစ၍ ရက်ပေါင်း(၃၆၅) ရက်တိတိ ပြည့်မြောက်သည့် ည(၁၂)နာရီတိတိတွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည်။
- အာမခံထားသူအနေဖြင့် ပေါ်လစီရပ်စဲခြင်းကြောင့် ပရိမီယံပြန်အမ်းငွေ ခံစားခွင့်မရှိပါ။

အကျိုးခံစားခွင့် ရရှိနိုင်သောကိစ္စရပ်များ

- သီးနှံအာမခံထားရှိခြင်းဖြင့် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့ကျလျှင် ဒေသနှင့် သီးနှံမျိုးကွဲအလိုက် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှ သတ်မှတ်ထားသည့် ပျမ်းမျှအထွက်နှုန်း အထိ လျော့ကျသီးနှံ ပမာဏအတွက် သတ်မှတ်ဈေးနှုန်းဖြင့် လျော်ကြေးရရှိမည်။
- ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်းတွင် မိုးများ၍ ရေကြီး နစ်မြုပ်ခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် မုန်တိုင်း အမျိုးမျိုးတို့အတွက် အကြိုးဝင်ပါသည်။
- သီးနှံအထွက်နှုန်း သတ်မှတ်ရာတွင် စံကွက် ရိတ်သိမ်းခြင်းစနစ်ဖြင့် တွက်ချက်ပါမည်။ ချွင်းချက် အနေဖြင့် စိုက်ပျိုးပြီးစပါးပင်သက် ရက် (၃၀) အတွင်း မိုးများခြင်းကြောင့် ရေကြီးနစ်မြုပ် ပျက်စီး၍ ထပ်မံစိုက်ပျိုးလျှင် မျိုးစေ့ဖိုး (၁) ကြိမ် ခံစားခွင့်ရရှိပါမည်။

အကျိုးခံစားခွင့် မရရှိနိုင်သောကိစ္စရပ်များ

- လူကြောင့်ဖြစ်သော ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်းများနှင့် မလိုတမာဖျက်ဆီးခြင်း၊
- တောရိုင်းနှင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၊
- မြေပြိုခြင်းနှင့် မြေငလျင်ကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၊
- အကြမ်းဖက်မှုနှင့် စစ်နှင့်စစ်အသွင်ဆောင်သော ဆူပူမှုကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၊

- ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၊
- မရိုးသားသည့် သဘောဖြင့် လိမ်လည်တောင်းခံခြင်း၊
- ဆုံးရှုံးပျက်စီးမှုဖြစ်စဉ်အပေါ် မမှန်မကန်ထုတ်ဖော်ပြသခြင်း၊
- မိုးသီးကြွေကျခြင်းကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၊
- တောမီး/ရှို့မီး/ကူးစက်မီးကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၊
- စက်တပ်ယာဉ်၊ စက်မဲ့ယာဉ်များကြောင့် ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း။

(ဂ) ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြုသီးနှံအာမခံ (Weather Index-Based Crop Insurance)

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုဘဝဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် လယ်ယာကဏ္ဍသည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ တောင်သူလယ်သမားများ၏ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှုသည် မြေ၊ ရေ၊ မျိုးစေ့နှင့် စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာများအပြင် ရာသီဥတု အခြေအနေ များ အပေါ် အလွန်အမင်း မှီခိုနေရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် မိုးရွာသွန်းမှု ပုံစံပြောင်းလဲခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်း၊ မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ အပူချိန် ပြောင်းလဲခြင်းစသည့် ရာသီဥတု ဆိုင်ရာအန္တရာယ်များသည် သီးနှံအထွက်နှုန်းနှင့် တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေအပေါ် တိုက်ရိုက် သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသည်။

ထိုသို့သောအန္တရာယ်များကို စီမံခန့်ခွဲရန်အတွက် သီးနှံအာမခံသည် တောင်သူများ၏ Risk Management Tool တစ်ခုအဖြစ် အရေးပါလာပါသည်။ အထူးသဖြင့် ရာသီဥတု အညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံသည် သီးနှံပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို တစ် ဧကခြင်း လိုက်လံစစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းထက် သတ်မှတ်ထားသော ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းများ ပြည့်မီခြင်း/ ကျော်လွန် ခြင်းအပေါ် အခြေခံ၍ အာမခံ လျော်ကြေးပေးသည့် အာမခံထုတ်ကုန်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း

တောင်သူလယ်သမားများ၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းတွင် ရေ၊ မြေ၊ မျိုးနှင့် ရာသီ ဥတု တို့သည် အဓိကအချက်များဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့အနက် ရာသီဥတုသည် ကြိုတင်ခန့်မှန်းခြင်း

မပြုနိုင်ပါသဖြင့် အချိန်မရွေးရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုများ ရှိလာနိုင်ခြင်းကြောင့် သီးနှံအာမခံ ထားခြင်းဖြင့် ဆုံးရှုံးမှုကို သက်သာစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ တောင်သူလယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွား ၁၀ ပိုမိုမြင့်မားရေး၊ တိုင်းပြည်သာယာဝပြောရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးတို့အတွက် ရည်ရွယ်ပြီး နိုင်ငံတော်မှ စိုက်နည်းစနစ်များ လမ်းညွှန်ပေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးကိရိယာများ ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရန် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ လမ်းညွှန်ပေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးစရိတ်ထုတ်ချေးပေးခြင်းနှင့် သီးနှံ အာမခံထားရှိစေခြင်းတို့ဖြင့် တောင်သူများ၏ ငွေ၊ အချိန်၊ ချွေး၊ နည်းပညာနှင့် ကြိုးစားထားမှုများ အပေါ် ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် မိုးရေချိန်လျော့နည်း/ ကျော်လွန်ခြင်း တို့ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါက ရင်းစားပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက် ပေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အကယ်၍ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ မရှိခဲ့ပါက သီးနှံအာမခံကြေး (ပရီမီယံငွေ) များကို နိုင်ငံတော်သို့ ထည့်ဝင်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကဏ္ဍများအတွက် အထောက်အကူပြုမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုဒဏ်ခံရလွယ်သော တောင်သူလယ်သမားများ၏ စိုက်ပျိုးသီးနှံများ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုကို ကာကွယ်ရန်အတွက် "ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ" စနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။ ဤအာမခံသည် လယ်ယာမြေထဲသို့ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို လိုက်လံစစ်ဆေးသည့် ရိုးရာစနစ်မဟုတ်ဘဲ မိုးလေဝသနှင့် ဇေယဇ သွန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၏ တရားဝင် Websiteတွင်ထုတ်ပြန်ထားသည့် မိုးရေချိန်တိုင်းတာချက် ကိန်းဂဏန်းများအပေါ် အခြေခံ၍ လျော်ကြေးကိုမြန်ဆန်စွာ အလိုအလျောက် ပေးချေသော ခေတ်မီအာမခံစနစ် တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံသည် စိုက်ပျိုးဧကအလိုက် ထားရှိနိုင်မည့် သီးနှံအာမခံအမျိုးအစားဖြစ်ပါသည်။ အာမခံထားရှိသူသည် လယ်ယာမြေအား တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ ဖြစ်ရမည်ဖြစ်ပြီး လယ်ယာမြေကို အပေါင်ပစ္စည်းထား၍ ချေးငွေရယူပါက ချေးငွေ ထုတ်ချေးသည့် အဖွဲ့အစည်းမှပိုင်ရှင်ကိုယ်စား အာမခံထားနိုင်ပါသည်။ အာမခံထားနိုင်သော

လယ်ယာမြေသည် မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ ချေးငွေဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးမည့် လယ်ယာမြေ ဖြစ်ရပါမည်။

ရည်ရွယ်ချက်

ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြုသီးနှံအာမခံလုပ်ငန်းအား မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေး ဘဏ် မှ ချေးငွေထုတ်ချေးမည့် သီးနှံများအားလုံးအတွက် ရည်ရွယ်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

- မိုးသီးနှံစိုက်ပျိုးရာသီတွင် ပုံမှန်မဟုတ်သော မိုးရွာသွန်းခြင်း၊ မိုးကြီးခြင်းနှင့် မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးသီးနှံပျက်စီး၍ ငွေကြေးအားဖြင့် နစ်နာမှုအား အာမခံစနစ်ဖြင့် အထောက်အကူ ဖြစ်စေရန်၊
- မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ထုတ်ချေးငွေဖြင့် ဆောင်ရွက်မည့် စိုက်ပျိုးသီးနှံ များတွင် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည့် ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများအား ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပြီး လုပ်ငန်းစဉ်တစ်လျှောက် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ၏ဆန္ဒနှင့် ကိုက်ညီသော အာမခံအကာအကွယ် များ ရရှိစေရန်၊
- သီးနှံအာမခံထားရှိခြင်းဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးသူတောင်သူများ၏ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းစဉ်များအား သောကကင်းဝေးစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်၊
- တောင်သူများဆုံးရှုံးမှုမဖြစ်ပေါ်ပါက သီးနှံအာမခံဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် နိုင်ငံတော်၏ ဝင်ငွေတိုးတက် ရရှိစေရန်။

ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံလက်ခံဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်

ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံအား မိုးရာသီနှင့် ဆောင်းရာသီစိုက်ပျိုးသီးနှံ အတွက် မိုးရာသီစိုက်ပျိုးသီးနှံအာမခံနှင့် ဆောင်းရာသီစိုက်ပျိုးသီးနှံ အာမခံဟူ၍ စိုက်ပျိုး သီးနှံအာမခံ အမျိုးအစား (၂)မျိုးဖြင့် ကာလများ သတ်မှတ်ပြီး အလုပ်လက်ခံဆောင်ရွက် ပေးလျက်ရှိပါသည်။ ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ၏ ပေါ်လစီစည်းကမ်းချက်များ

နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပေါ်လစီသက်တမ်းကာလအတွင်း ဂဏန်းသင်္ချာနည်းဖြင့် ဖော်ပြထားသော ညွှန်းကိန်းတွင် မိုးရေချိန် (Rainfall)၊ အပူချိန် (Temperature)၊ လေထုစိုထိုင်းဆ (Humidity)၊ မြူနှင်း (Fog)၊ လေတိုက်နှုန်း (Wind Velocity) နှင့် မိုးသီးမုန်တိုင်း (Hailstorm) ရာသီဥတု အခြေအနေများ ပါဝင်သည်။

အာမခံထားရှိရန် စည်းကမ်းချက်များနှင့် လိုအပ်ချက်များ

- လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်လက်မှတ် (ပုံစံ-၇) မူရင်း ပိုင်ဆိုင်သူ တောင်သူများ ဖြစ်ရမည်။
- မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ ချေးငွေဖြင့် စိုက်ပျိုးမည့် လယ်ယာမြေ ဖြစ်ရမည်။
- တိုက်ရိုက်သော်လည်းကောင်း၊ အာမခံကုမ္ပဏီနှင့်သဘောတူစာချုပ်ချုပ်ဆိုထားသည့်အဖွဲ့ အစည်းများမှတစ်ဆင့် သော်လည်းကောင်း လျှောက်ထားနိုင်ပါသည်။
- အာမခံပရီမီယံကြေးကို စနစ်တကျ ပေးသွင်းထားသူ ဖြစ်ရမည်။

အာမခံထားငွေ၊ အာမခံသက်တမ်းနှင့် ပရီမီယံနှုန်းထား

သီးနှံအာမခံထားရှိရာတွင် တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ (၁)ဧက သတ်မှတ်ချေးငွေပမာဏဖြင့် မိမိချေးငွေထုတ်ယူသည့် ဧကအလိုက် အာမခံထားရှိနိုင်ပြီး ပရီမီယံနှုန်း (အာမခံကြေး)သည် ချေးငွေထုတ်ယူသည့် ငွေပမာဏ၏ ၂% ထားရှိနိုင်ပါသည်။

လျော်ကြေးပေါ်ပေါက်ပါက တင်ပြရန်လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းများ

အာမခံထားသောသတ်မှတ်သီးနှံအမျိုးအစားအပေါ်မူတည်၍ စံပြုရာသီဥတုညွှန်းကိန်း / သီးနှံ အာမခံထားသည့် ညွှန်းကိန်းထက်ကျော်လွန်မှုဖြစ်ပွားပါက အောက်ပါအထောက်အထား များ ပြည့်စုံစွာ တင်ပြ၍ လျော်ကြေးတောင်းခံခြင်း ပြုရမည်ဖြစ်ပါသည်။

- အကျိုးခံစားခွင့်လျှောက်လွှာပုံစံ
- အာမခံလက်မှတ်မူရင်း၊
- ပရီမီယံကြေး ပေးသွင်းထားသည့် ငွေရပြေစာ၊

လျော်ကြေးအကျုံးမဝင်သောအချက်များ

- စံပြုရာသီဥတုညွှန်းကိန်း/ သီးနှံအာမခံထားသည့်ညွှန်းကိန်းထက် လျော့နည်း (အထက် မြန်မာပြည်)/ ကျော်လွန် (အောက်မြန်မာပြည်) ၍ မိုးရွာသွန်းခြင်းမှလွဲ၍ အခြားကိစ္စရပ် များကြောင့် သီးနှံ ပျက်စီးခြင်း နှင့် ဖျက်ဆီးခံရမှုအမျိုးမျိုးတို့ကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ၊
- အာမခံထားရှိသည့်နေ့ရက်မတိုင်မီ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော လျော်ကြေးပေးချေရမည့် အခြေအနေ များ၊
- သီးနှံစိုက်ပျိုးထားသောလယ်ယာမြေများ၊

လယ်ယာမြေပိုင်ရှင် အပြောင်းအလဲ ပြုလုပ်သော်လည်း အာမခံဆက်လက် တည်မြဲခွင့် ရှိပါသည်။ မူလသီးနှံစိုက်ပျိုးထားသည့် လယ်ယာမြေ အာမခံထားရှိသူသည် လယ်ယာမြေ ပိုင်ရှင် အပြောင်းအလဲ ရှိပါက နီးစပ်ရာ အာမခံလုပ်ငန်းသို့ အကြောင်းကြားရန် ဖြစ်ပါသည်။ ရာသီဥတု အညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် Weather Index-based အပြင် ရေကြီးနစ်မြုပ်ပျက်စီးမှု အကာအကွယ် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ရေကြီးနစ်မြုပ် ပျက်စီးမှု အခြေအနေအား ပြည်နယ်/တိုင်း ဒေသကြီးနှင့် ခရိုင်/မြို့နယ်အလိုက်ဖွဲ့စည်းထားသော စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီ၏ ရေကြီးနစ်မြုပ်ပျက်စီးကြောင်း အတည် ပြုချက်ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

မိုးရာသီစိုက်ပျိုးသီးနှံ အာမခံသက်တမ်းနှင့် လျော်ကြေးသတ်မှတ်ချက်

မိုးရာသီစိုက်ပျိုးသီးနှံများအတွက် အာမခံသက်တမ်းကို ဇူလိုင်လ (၁) ရက်မှ အောက်တိုဘာလ (၃၁) ရက်အထိ (၁၂၃) ရက် သတ်မှတ်ထားပြီး ကာလ (၂) ခု ခွဲခြား ထားပါသည်။

- ပထမကာလ (ဇူလိုင် ၁ မှ ဩဂုတ် ၃၁ အထိ) - သတ်မှတ်မိုးရေချိန် အညွှန်းကိန်းအောက် လျော့နည်း/ကျော်လွန်ပါက အာမခံထားငွေ၏ ၂၀ % လျော်ကြေး ရရှိမည်။

- ဒုတိယကာလ (စက်တင်ဘာ ၁ မှ အောက်တိုဘာ ၃၁ အထိ) - သတ်မှတ် မိုးရေချိန် အညွှန်းကိန်းအောက် လျော့နည်း/ကျော်လွန်ပါက အာမခံထားငွေ၏ ၃၀ % လျော်ကြေး ရရှိမည်။
- ကာလနှစ်ခုလုံးတွင် ဖောက်ပြန်ပါက - စုစုပေါင်း အာမခံထားငွေ၏ ၅၀ % အထိ လျော်ကြေးခံစားခွင့် ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။
- အာမခံသက်တမ်းသည် အာမခံ သက်တမ်းစတင် သည့်နေ့မှ (၁၂၃) ရက်ပြည့် သည့်ရက်၏ ည(၁၂)နာရီ တိတိတွင် ကုန်ဆုံးသည်။ သီးနှံအာမခံထားရှိရာတွင် တောင်သူများသည် မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၏ (၁)ဧက သတ်မှတ်ချေးငွေပမာဏဖြင့် မိမိချေးငွေ ထုတ်ယူသည့် ဧကအလိုက် အာမခံထားရှိနိုင်ပြီး ပရီမီယံနှုန်း(အာမခံကြေး)သည် ချေးငွေ ထုတ်ယူသည့် ငွေပမာဏ၏ ၂ % ထား ရှိနိုင်ပါသည်။

ဆောင်းရာသီစိုက်ပျိုးသီးနှံ အာမခံသက်တမ်းနှင့် လျော်ကြေးသတ်မှတ်ချက်

ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု ဆောင်းရာသီ စိုက်ပျိုးသီးနှံအာမခံ၏ အာမခံသက်တမ်း သည် နိုဝင်ဘာလ (၁၅) ရက်နေ့မှ မတ်လ (၁၄) ရက်နေ့အထိ ရက်ပေါင်း (၁၂၀) သတ်မှတ် ထားရှိပြီး ကာလ(၂)ခု သတ်မှတ်ထားပါသည်။

- ပထမသတ်မှတ်ကာလသည် နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့မှ ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့အထိ ဖြစ်ပြီး မိုးရေချိန်သည် သတ်မှတ်မိုးရေချိန်အညွှန်းကိန်းထက် ကျော်လွန်ပါက အာမခံ ထားငွေ၏ ၄၀%ကို လျော်ကြေးရရှိမည်။
- ဒုတိယသတ်မှတ်ကာလ သည် ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက် နေ့မှ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့ အထိဖြစ်ပြီး မိုးရေချိန်သည် သတ်မှတ် မိုးရေချိန် အညွှန်းကိန်း ထက် ကျော်လွန်ပါက အာမခံထားငွေ၏ ၆၀ % လျော်ကြေးကိုလည်းကောင်း၊ အကျိုးခံစားခွင့်ရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။

- အာမခံသက်တမ်းသည် အာမခံသက်တမ်းစတင်သည့်နေ့မှ (၁၂၀) ရက်ပြည့် သည့်ရက်၏ ည ၁၂ နာရီ တိတိတွင် ကုန်ဆုံးသည်။ ပရီမီယံနှုန်းထားမှာ စပါးသီးနှံ နှင့် ချည်မျှင်ရှည်ဝါ ဖြစ်ပါက ၁ ဧကလျှင် အာမခံ ထားငွေ ကျပ် ၁၅၀,၀၀၀/- နှုန်း၏ ၁ % (၁,၅၀၀/- ကျပ်) ဖြစ်ပြီး အခြားသီးနှံဖြစ်ပါက ၁ ဧကလျှင် အာမခံထားငွေ ကျပ် ၁၀၀,၀၀၀/- နှုန်း၏ ၁ % (၁,၀၀၀/- ကျပ်) ဖြစ်ပါသည်။

မိုးလေဝသစခန်းများ

အာမခံအကာအကွယ် အကျုံးဝင်သည့် အချက်များသည် မိုးလေဝသစခန်း တည်နေရာကို အခြေပြု၍ အကျုံးဝင်မြို့နယ်များအတွက် သတ်မှတ်ထားသော မိုးရေချိန် စံညွှန်းကိန်းများထက် ကျော်လွန်/အောက်လျော့နည်းပါက လျော်ကြေးပေးချေမည် ဖြစ်ပါသည်။

မိုးလေဝသစခန်းတည်နေရာများမှာ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးရှိ မိုးလေဝသစခန်း (၁၀)ခု ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးရှိ မိုးလေဝသစခန်း(၁၆)ခု၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးရှိ မိုးလေဝသစခန်း (၈)ခု ၊ နေပြည်တော်ရှိ မိုးလေဝသစခန်း (၄)ခု ၊ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ မိုးလေဝသစခန်း (၄)ခု၊ ရှမ်းပြည်နယ်ရှိ မိုးလေဝသစခန်း (၁၀)ခု ၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ မိုးလေဝသစခန်း (၁၀)ခု၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးရှိ မိုးလေဝသစခန်း(၁၀)ခု၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးရှိ မိုးလေဝသစခန်း (၄) ခု ၊ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးရှိ မိုးလေဝသစခန်း (၃)ခု၊ မွန်ပြည်နယ်ရှိ မိုးလေဝသစခန်း (၁၀)ခု နှင့်ကရင်ပြည်နယ်ရှိ မိုးလေဝသ စခန်း (၂)ခုတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်မှုစီမံကိန်း Pilot Projectဆောင်ရွက်ခြင်း

မြန်မာ့အာမခံလုပ်ငန်းသည် မိုးစပါးစိုက်ပျိုးရာသီအတွက် ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်း အခြေပြု သီးနှံအာမခံလုပ်ငန်းကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် စတင်အကောင်အထည်ဖော်ပြုခဲ့ပြီး၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၂၀ ခုနှစ်တို့တွင် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ရွှေဘိုမြို့နှင့် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး၊ ပြည်မြို့ တို့တွင် ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်မှု စီမံကိန်းအနေဖြင့် စပါးတစ်မျိုးတည်းဖြင့် စတင်စမ်းသပ်

ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး သတ်မှတ်ထားသော မိုးရေချိန် အညွှန်းကိန်းအောက်လျော့နည်း/ ထက် ကျော်လွန်ပါက လျော်ကြေးပေးချေသည့်စနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၂၀၂၃ - ၂၀၂၄) ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု ဆောင်းသီးနှံအာမခံ လုပ်ငန်း ကို ပဲမျိုးစုံနှင့် နေကြာ တို့အတွက် ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်မှုစီမံကိန်း (Pilot Project) အဖြစ် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသကြီးတို့တွင် စမ်းသပ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ တွင် အရေးကြီးသော Risk တစ်ခုမှာ Basis Risk ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ Weather Index သည် Trigger မဖြစ်သော်လည်း တောင်သူ၏ လယ်ယာတွင် အမှန်တကယ် သီးနှံပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု ဖြစ်နိုင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် Index Trigger ဖြစ်သော်လည်း Actual Loss အနည်းငယ်သာ ဖြစ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ဥပမာ—တောင်သူ၏ လယ်ယာတွင် မိုးမရွာသဖြင့် သီးနှံပျက်စီးသော်လည်း သတ်မှတ် Weather Station တွင် မိုးရေချိန်သည် Trigger Level အောက်သို့ မကျပါက Claim မဖြစ်နိုင်ပါ။ထို့ကြောင့် ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ ၏ အောင်မြင်မှုသည် Index Design နှင့် Data Accuracy အပေါ် အလွန်အမင်း မူတည်ပါသည်။

နိုင်ငံများအလိုက် စပါးစိုက်ပျိုးသည့် အခြေအနေများ

မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများနှင့် အဓိက စပါးစိုက်ပျိုးသည့် နိုင်ငံများ၏ စပါးစိုက်ပျိုးဧရိယာ (ဧက) များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ

မြန်မာနိုင်ငံ၏ စပါးစိုက်ပျိုးဧရိယာသည် စုစုပေါင်း ဧက ၁၇ သန်း မှ ၁၈ သန်း ခန့် ဝန်းကျင် ရှိသည့်အနက် မိုးစပါးစိုက်ဧက ၁၄ သန်း ဝန်းကျင်နှင့် နွေစပါးစိုက်ဧက ၂.၇ သန်း မှ ၄ သန်း ဝန်းကျင်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား (၃) - မြန်မာနိုင်ငံရှိ သီးနှံအာမခံအမျိုးအစား(၂)ခု၏ နှိုင်းယှဉ်ပြဇယား

နှိုင်းယှဉ်ချက်များ	သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ	ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ
လျော်ကြေးဆုံးဖြတ်သည့် အခြေခံ	သတ်မှတ်ဒေသ သို့မဟုတ် တောင်သူ ၏ အမှန်တကယ် သီးနှံအထွက်နှုန်း။	ရာသီဥတု သတ်မှတ်ညွှန်းကိန်း ကျော်လွန်/ လျော့နည်းမှု (မိုးရေ ချိန်၊ အပူချိန်၊ လေတိုက်နှုန်း စသည်)
လျော်ကြေးပေးလျော်ရန် စစ်ဆေးမှု	ရိတ်သိမ်းချိန်တွင် ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးခြင်း။	မိုးလေဝသ သတ်မှတ်အညွှန်းကိန်းများ။
လျော်ကြေး ပေးလျော်ရန် ကြာမြင့်ချိန်	သီးနှံ ရိတ်သိမ်းပြီး အမှန်တကယ် အထွက်နှုန်းပေါ်မူတည်၍ ပေးလျော်သည်။	သတ်မှတ် ရာသီဥတု အညွှန်းကိန်း အတက်အကျပေါ်မူတည်၍ ပေးလျော်သည်။
စီမံခန့်ခွဲမှုစရိတ်	ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးစိစစ်ရသဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်စရိတ် မြင့်မားသည်။	နည်းပညာသုံး အချက်အလက်များ ဖြင့် တွက်ချက်သဖြင့် စီမံခန့်ခွဲစရိတ် သက်သာသည်။
စမ်းသပ်ဆောင်ရွက်သည့် အာမခံအဖွဲ့အစည်း	ဂလိုဘယ်ဝေါလ်အာမခံကုမ္ပဏီ	မြန်မာ့အာမခံလုပ်ငန်း
စမ်းသပ်ကာလစတင်အကောင် အထည်ဖော်သည့်ခုနှစ်	၂၀၁၈ခုနှစ်	၂၀၁၉ခုနှစ်
ရှေ့ပြေးစမ်းသပ်မှုစီမံကိန်း လုပ်ဆောင်သည့်ဒေသ	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး	စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး
အာမခံသက်တမ်း	စတင်စိုက်ပျိုးချိန်မှ ရိတ်သိမ်းချိန်ထိ	မိုးစပါး - ၁၂၃ရက် နွေစပါး - ၁၂၀ ရက်
ပရီမီယံနှုန်း	(၂) ရာခိုင်နှုန်း	(၁) မှ (၂) ရာခိုင်နှုန်း

မြန်မာနိုင်ငံ၏ မိတ်ဖက်နိုင်ငံကြီးများ၊ အာဆီယံနိုင်ငံများနှင့် အခြားနိုင်ငံများ၏ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးမှုနှင့် သီးနှံအာမခံစနစ်ကျင့်သုံးမှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ (India)

အိန္ဒိယနိုင်ငံ (India)၏ စပါးစိုက်ပျိုးဧရိယာသည် စုစုပေါင်း ဧက ၁၁၅ သန်း မှ ၁၂၀ သန်း ဝန်းကျင် ဟက်တာ ၄၆ ~ ၄၈ မီလီယံခန့်ရှိပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် စပါးစိုက်ဧရိယာ အကျယ်ဝန်းဆုံး နိုင်ငံတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ (Thailand)

ထိုင်းနိုင်ငံ (Thailand)၏ စပါးစိုက်ပျိုးဧရိယာသည် ဧက ၂၇ သန်း ဝန်းကျင်ခန့် (ဟက်တာ ၁၁ မီလီယံ / ရိုင် ၇၀ မီလီယံ) ရှိပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ (China)

တရုတ်နိုင်ငံ (China)၏ စပါးစိုက်ပျိုးဧရိယာသည် ဧက ၇၁ သန်း မှ ၇၄ သန်း ဝန်းကျင် (ဟက်တာ ၂၉ မီလီယံခန့်ရှိ၍ စပါးစိုက်ပျိုးသည့်ဧရိယာ အိန္ဒိယနိုင်ငံထက် လျော့နည်းသော်လည်း တစ်ဧကထွက်နှုန်း ပိုမိုမြင့်မား၍ ကမ္ဘာပေါ်တွင် စပါးထုတ်လုပ်မှု အများဆုံးနိုင်ငံတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု (USA)

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု (USA) နိုင်ငံ၏စိုက်ပျိုးဧရိယာသည် ဧက ၂ သန်း မှ ၂.၈ သန်း ဝန်းကျင်ခန့်ရှိပြီး ၎င်းနိုင်ငံသည် ဆည်ရေသောက် စနစ်ကျစိုက်ပျိုးရေးစနစ်ကြောင့် တစ်ဧက အထွက်နှုန်း အလွန်မြင့်မားသည့် နိုင်ငံတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ရုရှားနိုင်ငံ (Russia)

ရုရှားနိုင်ငံ (Russia)သည်၏ စပါးစိုက်ပျိုးဧရိယာဧကသည် ၄၅၀,၀၀၀ မှ ၅၀၀,၀၀၀ ဝန်းကျင် (ဟက်တာ ၁၈၀,၀၀၀ ~ ၂၀၀,၀၀၀) ရှိပါသည်။ ထိုနိုင်ငံတွင် ဂျုံနှင့် စီးရီးယားသီးနှံများကို အဓိကစိုက်ပျိုး သော်လည်း တောင်ပိုင်းဒေသများဖြစ်သော Krasnodar Krai ဒေသတို့တွင် စပါးကို စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးလာကြသည်။

ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ (Belarus)

ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ (Belarus)သည် စပါးစိုက်ပျိုးဧရိယာ (၀ ဧကနီးပါး) မရှိသလောက် နည်းပါးသည်။ အဆိုပါနိုင်ငံသည် အေးစက်သော ရာသီဥတုဖြစ်ပြီး ပထဝီဝင်အနေအထားအရ စပါးစိုက်ပျိုးခြင်းအား စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးခဲ့ခြင်းမရှိပါ။ ဂျုံ၊ ရိုင်စပါး (Rye)၊ မုယောစပါး (Barley) နှင့် အာလူးတို့ကိုသာ အဓိက စိုက်ပျိုးဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

နိုင်ငံများအလိုက် စိုက်ပျိုးရေး/သီးနှံအာမခံ စတင်ခဲ့သည့် ခုနှစ်များ

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ (Philippines)

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ (Philippines)သည် ၁၉၇၈ ခုနှစ်၌ သီးနှံအာမခံဆိုင်ရာ အာမခံကော်ပိုရေးရှင်း (Philippine Crop Insurance Corporation - PCIC) ကို ဥပဒေအမိန့်ဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၁ ခုနှစ် တွင် စပါးသီးနှံအာမခံစနစ်ကို တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် တရားဝင် စတင်ကျင့်သုံးခဲ့ပါသည်။ (အာဆီယံဒေသတွင်း သီးနှံအာမခံစနစ်ကို စနစ်တကျ အစောဆုံး စတင်ခဲ့သည့် နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။)

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ (Vietnam)

ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ (Vietnam) သည် ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံပိုင် Bao Viet အာမခံကုမ္ပဏီမှတစ်ဆင့် စပါးစိုက်ပျိုးရေး အာမခံကို အစပျိုး စမ်းသပ်မိတ်ဆက်ခဲ့ရာ နောက်ပိုင်းတွင် ၂၀၁၁ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၃ ခုနှစ် အထိ အစိုးရမှ ပရီမီယံကြေး ထောက်ပံ့ပေးသည့်

အမျိုးသားအဆင့် သီးနှံအာမခံ ရှေ့ပြေးစီမံကိန်း (National Pilot Agricultural Insurance Program) ကို ခေတ်မီစနစ်များဖြင့် တိုးမြှင့်ဖော်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

ဇယား (၄) - နိုင်ငံအလိုက် စပါးစိုက်ပျိုးမှုနှင့် သီးနှံအာမခံ နှိုင်းယှဉ်ချက်ဇယား

စဉ်	နိုင်ငံ	စပါး စိုက်ပျိုးဧရိယာ (ဧက - သန်း)	စိုက်ပျိုးရေး/ သီးနှံအာမခံ စတင်သည့်နှစ်	ပရီမီယံနှုန်း
၁	အိန္ဒိယ	~ ၁၁၅ - ၁၂၀ သန်း	၁၉၇၂ ခုနှစ်	~ ၂ %
၂	တရုတ်	~ ၇၁ - ၇၄ သန်း	၁၉၅၂ ခုနှစ်	(၁) ဧက - USD ၁၇၁န့်
၃	ထိုင်း	~ ၂၇ သန်း	၁၉၇၈ ခုနှစ်	(၁)ဧက -၂၂၅ ဘတ်ခန့်
၄	အင်ဒိုနီးရှား	~ ၂၆ - ၂၈ သန်း	၂၀၁၂ ခုနှစ်	~ ၁ %
၅	ဗီယက်နမ်	~ ၁၇.၅ - ၁၈.၅ သန်း	၁၉၈၂ ခုနှစ်	~ ၃ %
၆	မြန်မာ	~ ၁၇ - ၁၈ သန်း	၂၀၁၈ ခုနှစ် (စမ်းသပ် ဆောင်ရွက်ဆဲ ကာလ)	~ ၂ %
၇	ဖိလစ်ပိုင်	~ ၁၁.၅ - ၁၂ သန်း	၁၉၇၈ ခုနှစ်	~ ၉ %
၈	ကမ္ဘောဒီးယား	~ ၈ - ၈.၅ သန်း	၂၀၁၅ ခုနှစ်	~ ၅.၅ %
၉	လာအို	~ ၂.၂ - ၂.၅ သန်း	၂၀၁၉ ခုနှစ်	~ ၅%
၁၀	အမေရိကန်	~ ၂ - ၂.၈ သန်း	၁၉၃၈ ခုနှစ်	~ ၁၀ %
၁၁	ရုရှား	~ ၀.၄၅ - ၀.၅၀ သန်း	၁၉၂၁ ခုနှစ်	~ ၄.၅ %
၁၂	ဘီလာရုစ်	စီးပွားဖြစ် စပါးစိုက်ပျိုးမှု မရှိ	၁၉၉၃ ခုနှစ် သီးနှံအာမခံ ဥပဒေအရ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် မဖြစ်မနေထားရသည့် အာမခံ	~ ၆.၅ %

(မှတ်ချက် - အာဆီယံနိုင်ငံများအနက် ဘရူနိုင်းနိုင်ငံနှင့် စင်္ကာပူနိုင်ငံတို့၌ သီးနှံအာမခံ ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိသေးပါ။ မလေးရှားနိုင်ငံသည် ၂၀၂၃ခုနှစ်မှ သီးနှံအာမခံစတင်ခြင်းဖြစ်၍ အထက်ပါဇယားတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိပါ။)

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ (Indonesia)

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ (Indonesia) သည်၂၀၁၂ ခုနှစ် - ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု အာမခံ (Weather Index Insurance) စီမံကိန်းများကို စတင်စမ်းသပ်အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ပြီးနောက် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် စိုက်ပျိုးရေးဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်း ခဲ့၍ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၌ အစိုးရမှ ပရီမီယံကြေး ၈၀% အထိ ထောက်ပံ့ပေးသည့် စပါးသီးနှံ အာမခံစနစ် (AUTP - Asuransi Usaha Tani Padi) ကို တရားဝင် စတင်ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ (Cambodia)

ကမ္ဘောဒီးယားနိုင်ငံ (Cambodia)သည် ၂၀၁၅ ခုနှစ် - ပုဂ္ဂလိက အာမခံကုမ္ပဏီဖြစ်သော Forte Insurance မှ တစ်ဆင့် မိုးရေချိန်အညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ (Weather Index Crop Insurance) ကို တောင်သူများအတွက် စတင်စမ်းသပ်ရောင်းချခဲ့ပါသည်။

ရုရှားနိုင်ငံ (Russia)

ရုရှားနိုင်ငံ (Russia)သည် ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ (USSR) ခေတ်တွင် နိုင်ငံပိုင် စိုက်ပျိုးရေးအာမခံစနစ် (State Agricultural Insurance - Gosstrakh) ကို စတင်ဆောင်ရွက် ခဲ့ပါသည်။၂၀၁၂ ခုနှစ် ၌ခေတ်မီ အစိုးရမှ ပရီမီယံကြေး ထောက်ပံ့ပေးသည့် စိုက်ပျိုးရေးအာမခံ ဥပဒေ (Federal Law on Agricultural Insurance with State Support) ကို စတင်ပြဋ္ဌာန်း၍ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ (Belarus)

ဘီလာရုစ်နိုင်ငံ (Belarus) သည် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ ပြိုကွဲပြီး နောက်ပိုင်း မှသာ လွတ်လပ်သော အာမခံဥပဒေများဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းပြီး စတင်ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ၌ အစိုးရမှ မဖြစ်မနေ ထားရှိရမည့် စိုက်ပျိုးရေးသီးနှံ အာမခံစနစ် (Compulsory Agricultural Insurance - Belgosstrakh မှ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သည့်စနစ်) ကို ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်း၍ တရားဝင် စတင်ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၃။ အကြံပြုချက်

လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုသည် ခေတ်မီ၍ ဈေးကွက်ဦးတည်သည့် စီးပွားရေး ကဏ္ဍ တစ်ရပ်အဖြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန် ၊ ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့် AI နည်းပညာများ အသုံးပြုမှု၊ စက်မှုလယ်ယာစနစ်တိုးမြှင့်အသုံးပြုမှု၊ တောင်သူများ၏ နည်းပညာနှင့် စီးပွားရေး အသိပညာမြှင့်တင်မှု၊ မြန်မာလယ်ယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဘဏ်နှင့် သီးနှံအာမခံ ချိတ်ဆက်မှု တို့ကို ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်သင့်သည်။ ယင်းလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အတူ သီးနှံအာမခံစနစ်ကိုလည်း တောင်သူများ လက်လှမ်းမီလွယ်ကူပြီး ထိရောက်စွာ အသုံးပြုနိုင်သည့် စနစ်တစ်ရပ်အဖြစ် အလျင်အမြန် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင် ပေးသင့်သည်။

အရှေ့တောင်အာရှဒေသ၌ သီးနှံအာမခံစနစ်များအား လေ့လာကြည့်မည်ဆိုပါက အစိုးရ၏ သီးနှံအာမခံ ပရီမီယံထောက်ပံ့မှုသည် တောင်သူများ၏ အာမခံရရှိနိုင်မှုကို မြှင့်တင်ပေးသည့် အရေးပါသော မူဝါဒတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ၌ သီးနှံအာမခံပရီမီယံ၏ ၄၁ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၆၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌ စိုက်ပျိုးရေးအာမခံ ပရီမီယံ၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၌ စိုက်ပျိုးရေးအာမခံအတွက် ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၌ သီးနှံအာမခံပရီမီယံနှုန်း ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း အထိ အစိုးရက ထောက်ပံ့ပေးသည့် စနစ်များကို တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် သီးနှံအာမခံစနစ်ကို အကောင်အထည် ဖော်ရာ၌ အဆင့်လိုက် ပရီမီယံထောက်ပံ့မှုစနစ် (Graduated Premium Subsidy System) ကို အခြေခံမူဝါဒတစ်ရပ်အဖြစ် ထည့်သွင်းစဉ်းစား၍ ထောက်ပံ့ပေးကာ တောင်သူလယ်သမားများ အနေဖြင့် သီးနှံအာမခံကို ပိုမိုလွယ်ကူစွာ ရနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် မမျှော်မှန်းနိုင်သော ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို အစွန်းကုန် လျှော့ချနိုင်ရန်နှင့် တောင်သူများ၏ ရေရှည်အကျိုးစီးပွား ခိုင်မာစေရန်အတွက် သီးနှံအာမခံ (Crop Insurance) ကို တောင်သူများ အနေဖြင့် မဖြစ်မနေ ထားရှိရမည့် အာမခံအမျိုးအစား (Compulsory Insurance) တစ်ရပ်အဖြစ် မူဝါဒဆိုင်ရာ မူဘောင်များ စနစ်တကျ ရေးဆွဲကာ ဖော်ဆောင်သင့်ပါသည်။

သီးနှံအာမခံ (Crop Insurance) စနစ်တစ်ခု အောင်မြင်စွာ လည်ပတ်နိုင်ရန်အတွက် မြေပြင်အခြေအနေကို တိကျစွာ သိရှိစိစစ်နိုင်သည့် "ဒေသဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေး/ကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။တောင်သူလယ်သမားများ အနေဖြင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များကို ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ပေးနိုင်သော ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ- စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်၊ နိုင်ငံပိုင်ဘဏ်၊ ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်များ၊ အသေးစားဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်းများ) စသည့် ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်းများအားလုံး ပိုင်းဝန်းကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးရပါမည်။

သီးနှံအာမခံ (Crop Insurance) လုပ်ငန်းသည် အခြားအာမခံအမျိုးအစားများနှင့် မတူဘဲ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုတို့နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေသည့်အတွက် ရေရှည်ဆောင်ရွက်ရမည့် စနစ် (Long-term System) ဖြစ်ပြီး ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ အလွန်ကြီးမားသည့် (High-Risk Profile) ကဏ္ဍ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂလိက အာမခံကုမ္ပဏီများ သီးသန့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ ရောင်းချရန် ခက်ခဲပြီး အစိုးရမှ Funding (ဘဏ္ဍာရေးပံ့ပိုးမှု) နှင့် Pooling (ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေ စုစည်းမျှဝေမှု) တို့ကို မဖြစ်မနေ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၄။ နိဂုံး

ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် မိုးရွာသွန်းခြင်း၊ မိုးကြီးခြင်း နှင့် မိုးခေါင်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးသည့် သီးနှံများ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုကို အာမခံအကာအကွယ် ရရှိနိုင်ရန် သတ်မှတ်ထားသော ရာသီဥတု အညွှန်းကိန်း (Weather Index) များအရ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုများအား ပြန်လည်ကုစားနိုင်ရန် တောင်သူလယ်သမားများအတွက် အကျိုးကျေးဇူးများစွာရရှိသည့် အခွင့်အလမ်းတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်သည်။

တောင်သူလယ်သမားများအနေဖြင့် သီးနှံအာမခံထားရှိရာတွင် မဖြစ်မနေအာမခံ ထားရှိရာ၌ နိုင်ငံတော်အစိုးရဘက်မှ အမျိုးသားအဆင့်အနေဖြင့် အဆင့်လိုက်ပရီမီယံ ထောက်ပံ့မှုစနစ်အား အလျင်အမြန် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် သီးနှံအာမခံ အတွက် ကောင်းမွန်သော ခိုင်မာသည့်မူဝါဒ တစ်ရပ်အနေဖြင့် ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်သည်။ တောင်သူ

လယ်သမားများ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များအား ပေါ်ပေါက်လာပါက ချေးငွေဝန်ဆောင်မှု ထောက်ပံ့ပေးနေသော ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်းများအားလုံး အနေဖြင့် ကူညီပံ့ပိုး ပေးနိုင်ရမည်။

သီးနှံအာမခံစနစ်သည် ရေရှည်ကာလတည်ဆောက်ရမည်ဖြစ်၍ မူဝါဒများနှင့်အညီ ခိုင်မာစွာ တည်ဆောက်နိုင်ခြင်းသည် တောင်သူလယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝကို မြှင့်တင် ပေးရုံသာမက စိုက်ပျိုးစီးပွားရေး(Agri Economy) ကို အရှိန်အဟုန်မပျက် တိုးတက်စေရေး အတွက် အဓိကကျသည့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကာအကွယ်ပေးသည့် အာမခံစနစ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ကိုးကားစာရင်း

- ဂလိုဘယ်ဝေါလ်အာမခံ။ (၂၀၂၆)။ သီးနှံအထွက်နှုန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံ စမ်းသပ် ဆောင်ရွက်ခြင်း အဆိုပြုတင်ပြချက်။ ဂလိုဘယ်ဝေါလ်အာမခံကုမ္ပဏီလီမိတက်။
- မြန်မာနိုင်ငံအာမခံအသင်း။ (၂၀၂၆)။ ချေးငွေအာမခံ ပေါ်လစီ စည်းကမ်းချက်များ။
- မြန်မာနိုင်ငံအာမခံအသင်း။
- မြန်မာ့အာမခံလုပ်ငန်း။ (၂၀၂၆)။ ရာသီဥတုအညွှန်းကိန်းအခြေပြု သီးနှံအာမခံဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း လမ်းညွှန်။ ဘဏ္ဍာရေးနှင့်အခွန်ဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်။
- Asian Development Bank. (2020). *Agricultural insurance in Asia and the Pacific: Reducing vulnerabilities to climate change*.
- Food and Agriculture Organization. (2018). *Disaster risk management and crop insurance practices in Southeast Asia*. FAO Agricultural Studies.
- Hazell, P., Sberro-Kessler, R., & Shields, A. (2021). *Area yield and index insurance for agriculture: Lessons from international experience* (IFPRI Discussion Paper No. 02015). International Food Policy Research Institute.
- International Fund for Agricultural Development, & World Food Programme. (2015). *Risk pooling and public-private partnerships in disaster insurance*. Technical Centre for Agricultural and Rural Cooperation.
- Mahul, O., & Stutley, C. J. (2010). *Government support to agricultural insurance: Challenges and options for developing countries*. World Bank.
- Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation. (2022). *Myanmar agricultural statistics*. Government of the Republic of the Union of Myanmar.

Skees, J. R., & Barnett, B. J. (2006). Enhancing microfinance using index-based risk-transfer products. *Agricultural Finance Review*, 66(2), 235–250.
<https://doi.org/10.1108/000214606800000084>

USDA Foreign Agricultural Service. (2023). *World agricultural production: Grain and crop area statistics*. United States Department of Agriculture.

World Bank. (2011). *Weather index insurance for agriculture: Guidance for development practitioners*.